

บรรณาธิการแถลง

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 4 ซึ่งเป็นฉบับสุดท้ายของปี พ.ศ. 2564 ในเล่มมีเรื่องที่น่าสนใจหลายเรื่องประกอบด้วย บทบรรณาธิการ เรื่อง **การจัดการและจัดการโลหิตในธนาคารเลือดที่ปลอดภัย คุ่มค่า และยั่งยืน** โดย รองศาสตราจารย์ ยุพา เอื้อวิจิตรอรุณ จากคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับมี 2 เรื่อง เรื่องแรก คือ **การศึกษาความถี่ของแอนติเจน Di^a และ Di^b ในผู้บริจาคโลหิตของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย** โดย คุณกัญญา เกิดแก้วงาม และ คุณอนุตม ตั้งต้อย จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย จากการตรวจในผู้บริจาคโลหิตจำนวนมากทำให้พบพีโนไท์ที่หาได้ยากในคนไทยรวมทั้งทุกเชื้อชาติ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการเตรียมผลิตภัณฑ์ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติและสำหรับให้ผู้ป่วยที่ต้องได้รับโลหิตชนิดนี้เท่านั้น และเรื่องที่สอง คือ เรื่อง **ประสิทธิภาพของการใช้โปรแกรมจ่ายเลือดด้วยบาร์โค้ดในหน่วยคลังเลือดและเวชศาสตร์บริการโลหิต โรงพยาบาลสงขลานครินทร์** โดย คุณวรากร เพชรเกลี้ยง และคณะจากหน่วยคลังเลือดและเวชศาสตร์บริการโลหิต ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นการป้องกันความผิดพลาดในการจ่ายโลหิตให้ผู้ป่วยที่ยังเกิดขึ้นได้แม้จะมีจำนวนน้อยมากก็ตาม รวมทั้งยังเป็นการลดเวลาการทำงานด้วย

นอกจากนี้ มีบทความพื้นวิชา เรื่อง **การเตรียมเม็ดเลือดแดงเข้มข้นสำหรับการให้เลือดอย่างมีคุณภาพและปลอดภัย** โดย คุณเจนจิรา อินสว่าง และคณะ จากภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 9 จังหวัดพิษณุโลก สภากาชาดไทย เป็นการทบทวนประวัติความเป็นมาของ

การให้เลือดจนถึงการพัฒนาวิธีการเตรียมที่มีคุณภาพ ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ป่วย และบทความพิเศษ เรื่อง **ผลกระทบโรคโคโรนาไวรัส 2019 (COVID-19) กับงานบริการโลหิตใน 6 จังหวัดชายฝั่งอันดามัน** โดย คุณพรทิพย์ รัตจักร์ จากภาคบริการโลหิตแห่งชาติ จังหวัดภูเก็ต สภากาชาดไทย ซึ่งผู้จัดทำโลหิตควรแก้ไขสาเหตุของการที่ผู้บริจาคโลหิตลดจำนวนลงในช่วงที่มีระบาดของโรค รวมทั้งให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อให้ความมั่นใจแก่ผู้บริจาคโลหิต อันจะมีผลทำให้มีการบริจาคโลหิตเพิ่มมากขึ้น สำหรับย่อวารสาร คือ เรื่อง **Serological blood group discrepancy and cold agglutinin autoimmune hemolytic anemia associated with novel coronavirus** โดย นายแพทย์ศาสร์นรินทร์ ไตรวงศ์ไพศาล จากภาควิชาเวชศาสตร์ชั้นสูตตร คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะผู้จัดทำวารสารหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความหลากหลายที่นำเสนอในปีนี้ ยังคงทำให้ทุกท่านได้รับความรู้และประโยชน์สามารถนำไปใช้ในงานบริการโลหิต ขอขอบคุณคณะที่ปรึกษาและคณะบรรณาธิการฯ รวมทั้งขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ส่งบทความลงตีพิมพ์ทำให้วารสารประสบความสำเร็จด้วยดี หากท่านมีบทความหรือเรื่องที่น่าสนใจขอเชิญส่งบทความภาษาอังกฤษหรือภาษาไทย มาได้ที่ e-mail: nbcjournal@gmail.com เพื่อประโยชน์ต่องานบริการโลหิตและผู้ป่วย

ศศิธร เพชรจันทร์

บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

ในที่สุดวารสารวารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิตก็เดินทางมาถึงฉบับที่ 4 ของปี 2564 ภายในฉบับนี้ท่านสมาชิกจะได้พบกับ บทบรรณาธิการเรื่อง **“Treatment options for relapsed/ refractory diffuse large B cell lymphoma”** ซึ่ง รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง พิมพ์ใจ นิมากรักษ์ จากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้กล่าวถึงทางเลือกในการรักษาผู้ป่วย diffuse large B cell lymphoma ที่ไม่ตอบสนองต่อเคมีบำบัดสูตรแรกหรือโรคกลับเป็นซ้ำโดยเน้นถึงยาและการรักษาใหม่ที่พัฒนาขึ้นในปัจจุบัน สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับมีสองเรื่อง ได้แก่การศึกษาเรื่อง **“Retrospective Study of Efficacy and Safety of Various Salvage Chemotherapy Regimens in Relapsed or Refractory Lymphoma”** โดย นายแพทย์ รณฤทธิ์ บุญญรัตน์ และคณะ ซึ่งทำการศึกษาย้อนหลังในผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่นระหว่าง 1 มกราคม 2556 ถึง 31 สิงหาคม 2561 จำนวน 55 ราย ผลการศึกษาพบว่า การได้รับการปลูกถ่ายไขกระดูก เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการรอดชีวิตในระยะยาวในผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลืองที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาหรือกลับเป็นซ้ำ สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับเรื่องที่สองนำเสนอโดย นายแพทย์ธีรารัตน์ ปลื้มใจ และ แพทย์หญิง อังคณา วินัยชาติศักดิ์ จากกลุ่มงานกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลมหาสารคามราชสีมา เรื่อง **“อัตราการเสียชีวิตระยะแรกของภาวะเม็ดเลือดขาวสูงมากผิดปกติ ในผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเฉียบพลัน”** โดยทำการศึกษาย้อนหลังในผู้ป่วยเด็กที่ได้รับการวินิจฉัยเป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเฉียบพลันในโรงพยาบาลมหาสารคามราชสีมาที่มีภาวะเม็ดเลือดขาวสูงมากผิดปกติจำนวน 64 ราย ผู้นิพนธ์ได้ทำการวิเคราะห์อัตราการเสียชีวิตในระยะแรกภาวะแทรกซ้อนที่พบ สาเหตุการเสียชีวิต และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเสียชีวิตของผู้ป่วย

บทความที่พิเศษในฉบับนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับ **“ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้เซลล์ต้นกำเนิดมีเซนไคม์ที่โลหิตแพทย์พึงระวัง”** โดย นายแพทย์ศุภชัย เอกวัฒนกิจ และศาสตราจารย์ นายแพทย์ วิปร วิประกษิต เรื่องนี้น่าสนใจมาก เนื่องจากแม้ในประเทศไทย เซลล์ต้นกำเนิดมีเซนไคม์จะยังไม่ถูกรับรองขึ้นทะเบียนตำรับยาที่เป็นผลิตภัณฑ์การแพทย์แต่ก็มีการใช้แพร่หลายในวงการแพทย์ทางเลือกโดยเฉพาะในคลินิกความงามและเวชศาสตร์ชะลอวัยทั้งนี้

ผู้นิพนธ์ได้รวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยในต่างประเทศโดยเน้นเกี่ยวกับความปลอดภัยของการนำเซลล์นี้มาใช้ในทางคลินิกโดยเฉพาะผลแทรกซ้อนในระยะยาว ซึ่งโลหิตแพทย์อาจต้องเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งด้านการให้คำปรึกษา และคำแนะนำในการดูแลรักษาและป้องกันภาวะแทรกซ้อนเหล่านั้น

รายงานผู้ป่วยสองรายในฉบับนี้ รายงานแรกนำเสนอโดย แพทย์หญิง อรุโณทัย รักษ์โนธรรม และคณะ เป็นรายงานผู้ป่วยเด็กหญิงอายุ 1 ปี ที่มีประวัติซีดร่วมกับตัวเหลืองจนต้องเปลี่ยนถ่ายเลือดตอนอายุ 24 ชั่วโมง การตรวจหาระดับเอนไซม์ pyruvate kinase ครั้งแรกอยู่ในเกณฑ์ปกติ ต่อมาภายหลังตรวจพบการกลายพันธุ์ของยีนPKLR และได้รับการวินิจฉัยเป็น **โรควัวกระทิงเอนไซม์ pyruvate kinase** สำหรับผู้ป่วยรายที่สองเป็น **รายงานผู้ป่วยภาวะน้ำในเยื่อช่องท้องจากมะเร็งไขกระดูกชนิดมัลติโบลมา** โดย นายแพทย์ ภัทร จิรวัดณ์ และคณะ ภาวะนี้พบได้น้อยมากและผู้ป่วยมักไม่ตอบสนองต่อการรักษา ผู้ป่วยรายนี้เสียชีวิตหลังได้รับการรักษาเพียง 2 เดือน

ย่อวารสารฉบับนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ ยิ่งยง ชินธรรมมิตร นำเสนอเรื่อง **“Therapy-related myeloid neoplasms in 109 patients after radiation monotherapy”** โดย Anand Ashwin Patel และคณะ ลงตีพิมพ์ในวารสาร Blood Adv. 2021;5(20):4140-8.

ปี พ.ศ. 2564 เป็นปีที่หนักหนาสาหัสสำหรับประเทศไทยและของโลก ทั้งการระบาดของโรคโควิด-19 ความขัดแย้งทางการเมืองและสังคม และภัยพิบัติทางธรรมชาติ หวังว่าปีหน้าที่จะมาเยือนสถานการณ์ทุกอย่างจะค่อยๆ คลี่คลายลง ผู้คนทั้งหลายเริ่มตระหนักรู้หันกลับมาช่วยกันร่วมใจกันแก้ปัญหา ยุติการต่อสู้แย่งชิงอันไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อันใดต่อประเทศและต่อมวลมนุษยชาติ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้ท่านสมาชิกทั้งหลายมีสติเท่าทันความทุกข์และปัญหาที่เข้ามา แคล้วคลาดจากภัยอันตรายทั้งปวง ประสบแต่ความสงบสุข ความเจริญทุกท่านเทอญ

กาญจนา จันทร์สูง

บรรณาธิการ